

Utfasing av uttak og bruk av torv

Kommentarer til Miljødirektoratets rapport, M-951 | 2018.

Først en direkte kommentar til tall fra Sverige på side 34.

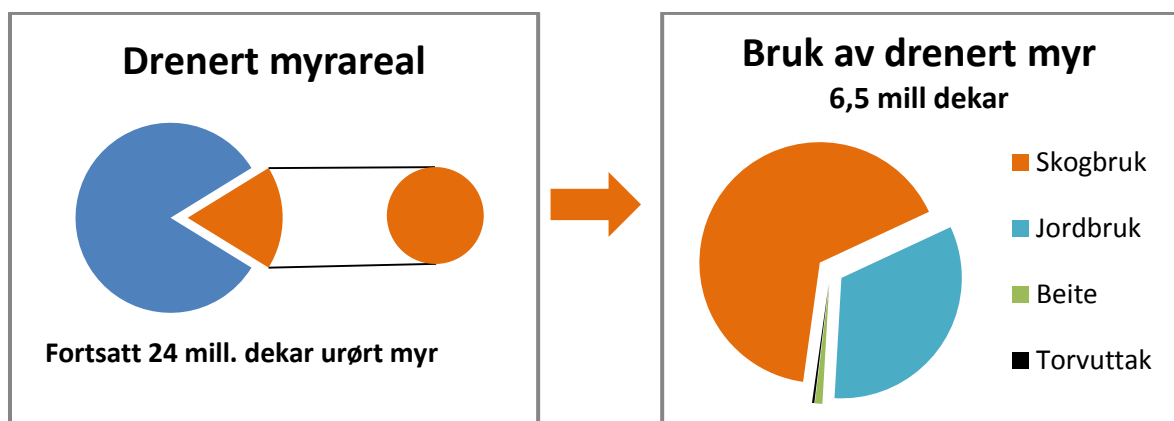
Her oppgis det at utslippet i Sverige utgjør 131 816 tonn CO2 ekvivalenter (mot 62 623 tonn i Norge). Årlig uttak av torv i Sverige er 3 300 000 m³ (2016), mot uttaket i Norge på 220 000 m³/år i referanseperioden. Det svenske uttaket er altså 15 ganger større, mens CO2-utslippet «bare» er dobbelt så stort. (Vi har i ettertid blitt forklart av Miljødirektoratet at oppgitt utslipp kun gjelder innenlandsk bruk av torv til dyrkingsformål. Totalt utslipp i Sverige er nærmere 1 million tonn CO2 ekv., 15 ganger det norske utslippet).

Rapporten slår fast at myrarealet i Norge ligger på 24.000 km² (1. innledning, side 6). Av dette benyttes **0,5 promille** (10,7 – 14,6 km², Sammendrag, side 2) til uttak av torv.

Kapittel 4 i rapporten omhandler erstatningsprodukter. Det er innhentet opplysninger som viser at av 180 produkter i kategorien dyrkingsmedier/jordforbedringsprodukter er 25 produkter torvfrie. Det kommer ikke fram at salget av disse torvfrie produktene utgjør en veldig liten del av det totale salget. Dette har sammensatte årsaker, men pris, tilgjengelighet og dyrkingsegenskaper er viktige momenter. I rapporten anser Miljødirektoratet at det er et tilstrekkelig tilbud av erstatningsprodukter til private forbrukere. Dette kan sikkert stemme når det gjelder antall produkter, men ikke hva gjelder **tilgjengelig volum** av produkter med gode dyrkingsegenskaper. Produsenter av dyrkingsmedier har gjennom en årrekke implementert komposter og andre komplementære råvarer i torv- og jordblandinger. En utvikling som fortsetter i takt med at tilgjengelige alternative råvarer oppnår bedre kvalitet både når det gjelder innhold, egenskaper og leveransepålitelighet. Når det gjelder alternativer må det fokuseres på lokal sirkulær økonomi. Vi kan ikke basere produksjon av vekstmedier i Norge på kokos, fraktet «rundt halve kloden».

Det må skilles mellom drenerte og ikke drenerte myrarealer. De drenerte myrarealene i Norge utgjør til sammen rundt 6 500 000 da.

Bruk av drenerte myrarealene fordeler seg slik:

Om vi ser bort fra arealene som benyttes til jordbruk og beite (matproduksjon) så utgjør arealene til torvuttak en meget liten andel av drenert myrareal. Det er mer enn nok arealer med mislykket skogsgrøfting å ta tak i før man setter inn dødsstøtet mot torvbransjen.

I rapportens kapittel 3, om virkemidler og relevant regelverk, antydes det at gjennom bruk av juridiske virkemidler kan det settes stopper for uttak og/eller omsetning av torv. Hvordan vil dette slå ut for det torvvolumet som tas ut i forbindelse med utbygging av veier og annen infrastruktur? Et uttak som er 5 ganger større en det som tas ut i forbindelse med produksjon av torv- og jordblandinger til gartner næringen og det private hagemarkedet. Alt uttak av torv må tas med i en helhetsvurdering i forhold til en eventuell utfasing av uttak/bruk av torv i Norge.

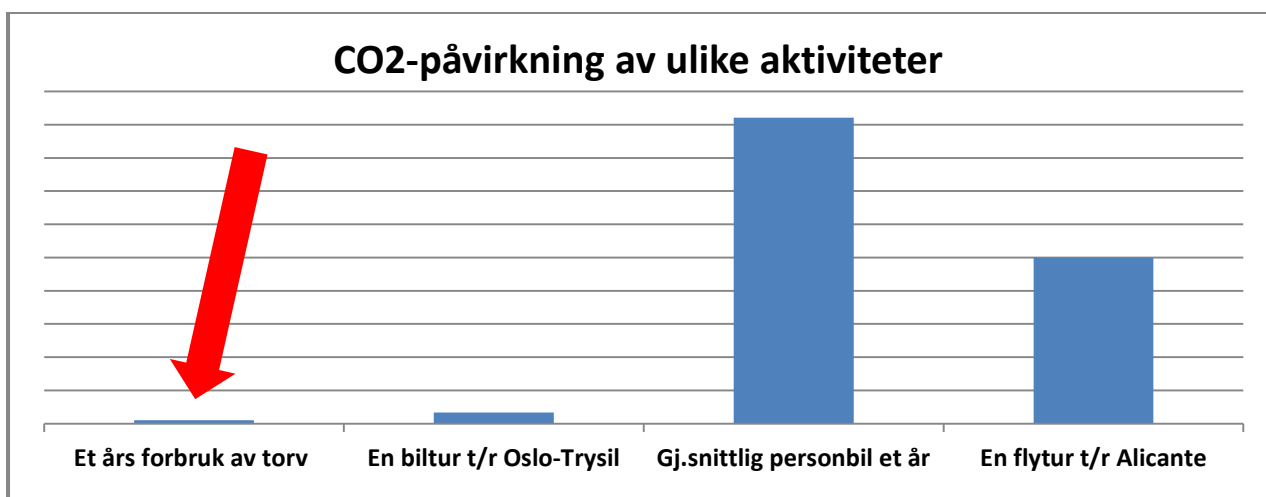
Det må skilles mellom jordforbedringsmidler og dyrkingsmedium. Her er det helt ulike bruksområder og forskjellig regelverk som gjør seg gjeldende.

Norske Torv- og Jordproducenters bransjeforbund stiller seg absolutt positivt til en utvidet/bedret merking av dyrkings- og jordforbedringsmedier.

Vi er selvfølgelig også positive til ytterligere forskning når det gjelder etterbehandling av torvuttak, slik at man i hvert enkelt tilfelle kan sikre seg best mulig videre disponering av arealer med avsluttet torvuttak

I sitt arbeid med rapporten har Miljødirektoratet benyttet seg av flere institusjoner/konsulenter for å innhente relevante opplysninger. Flere av konsulentrapportene konkluderer med at det er store behov for mer kunnskap om alternativer til torv i vekstmedier. Dette gjelder både forhold rundt fremstilling, håndtering, bruksegenskaper, lovverk og miljøpåvirkning. Det er også behov for ytterligere kunnskap i forhold til ulike tiltak på arealer hvor torvuttaket er avsluttet.

Hva er kost-/nytteeffekten av en utfasing?

Vedtak om utfasing av uttak/bruk av torv i Norge på mangelfullt grunnlag må unngås!